

Keskustelu- ja kuulemistilaisuus Länsi-Lopen koulu 3.12.2024

Osallistujat: 20 kuntalaista (erillinen osallistujalista)
kunnanjohtaja Mikko Salmela (saapui klo 17.28)
sivistysjohtaja Anne Haakana
rehtori Erika Kauppi-Nykänen
rehtori Susanna Eljaala-Ojala
hallintosuunnittelija Satu Lastikka
tekninen johtaja Tapio Jokela
ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö Sari Ulvila
tilaisuuden sihteeri Jenny Saarela

Kunnan talous ja talouden tasapainottamisen selvitys

Sivistysjohtaja Anne Haakana avasi tilaisuuden klo 17.00.

Anne Haakana kertoi Lopen kunnan taloudesta, väestökehityksestä, talouden tasapainottamisen selvityksestä ja oppilasmäärän muutoksista.

Sivistyslautakunta on tehnyt 19.9.2024 (§ 56) päätöksen valmistelun käynnistelystä Joentaan, Länsi-Lopen ja Kormun koulujen opetuksen siirtymisen osalta.

Kunnanjohtaja Mikko Salmela kertoi tarkemmin kunnan taloustilanteesta ja talouden sopeuttamisesta.

Esitysmateriaali on muistion liitteenä.

Länsi-Lopen kouluun liittyvä valmistelu ja valmisteluprosessin aikataulu

Anne Haakana kertoi säästöarvioista, jotka liittyvät Länsi-Lopen koulun opetuksen siirtämiseen yhtenäiskouluun.

Anne Haakana kertoi palveluverkon muutoksen valmistelun aikataulusta ja vaikutusmahdollisuuksista.

Esitysmateriaali on muistion liitteenä.

Länsi-Lopen koulun vanhempainoimikunnan esitys

Länsi-Lopen koulun vanhempainoimikunnan Matti Viljanen esitteli vanhempainoimikunnan näkökulmia perusopetuksen palveluverkon muutoksista Länsi-Lopen koulun osalta.

Esityksessä käytiin läpi kunnan strategiaa 2023-2027, talouden sopeuttamista, epäkohtia prosessin osalta sekä perustelumateriaalia (mm. koulumatkat, ruoka- ja

puhtauspalvelut sekä elin- ja vetovoima). Epäkohtina nostettiin esille kiire saada lakkautuksen valmistelut käyntiin, laskelmissa vain kyläkoulujen sulkemista, laskelmissa osittain virheellistä tietoa, koulukuljetusten kustannuskehityksen epävarmuus ja lakkautusten vaikutusten arviointi puuttuu.

Vanhempaintoimikunnan mukaan Länsi-Lopen koulun lakkautus ei tuo laskettuja säästöjä. Vanhempaintoimikunnan laskelmien mukaisesti säästöjen määrä on 54 000e esitettyjen 217 660e säästöjen sijaan.

Vanhempainyhdistys on toteuttanut kyselyn alueen asukkaille. Kyselyyn on tähän mennessä saatu 45 vastausta. Kyläkoulun lakkauttamisella merkittävän negatiivinen vaikutus. Vastausten koonti toimitetaan kuntaan.

Vanhempainyhdistys vastustaa kyläkoulujen lakkautusta:

- tavoitellut säästöt eivät toteudu
- muutos vaikuttaa negatiivisesti lapsiin monella tavalla
- koulukyytien järjestäminen ja kustannusvaikutus on ns. villi kortti
- kouluverkon muutos on kunnan strategian vastainen ja asettaa kylät eriarvoiseen asemaan taajamiin nähden
- muutokset vaikutukset kunnan ja alueen veto- ja pitovoimaan ovat negatiiviset ja aiheuttavat lisää haasteita talouteen
- kyläkoulun lakkautus vaikuttaa merkittävästi alueen elinvoimaan.

Vanhempainyhdistyksen ehdotus vaihtoehdoksi on, että kyläkoulujen lakkautusta siirretään ja ehditään vaihtoehtoisia tapoja lisätä tuloja, muuttovoittoa ja asumisvaihtoehtoja ja -kokeiluja. Toisena vaihtoehtona on taajamakoulujen siirtyminen yhdysopetukseen mahdollisuuksien puitteissa.

Erilaisia mahdollisuuksia ovat:

- polku kylään asumiskokeilun hyödyntäminen
- ostobonus käyttäminen (tarkentavalle tontin ostajalle tai tontin myyjälle bonus kunnalta esim. 5 000e)
- muut ideat kuten strategian mukainen osallistava toiminta (esim. ideariihet) ja ideoinnin organisointi kunnan toimesta

Ensisijaisesti on huomioitava lapsen etu ja se on otettava vakavasti. Talouden tasapainottamiseksi kunnan tulee laatia kunnolliset laskelmat kouluverkko- ja ratkaisujen vaihtoehtoista. Ehdotuksena on, että tilanteen tarkastamiseksi voidaan luoda viiden vuoden tarkastelujakso, jolloin arvioidaan oppilasmäärät, talouden tilanne ja muut tiedot.

Vanhempainyhdistys toimittaa käytetyt laskelmat taustatietoineen kuntaan.

Kommentit ja keskustelu

Keskustelun kuluessa esitettiin seuraavia kommentteja ja kysymyksiä sekä niihin vastauksia:

- Voidaanko kysyä ovatko kuntalaiset halukkaita nostamaan veroprosenttia ennemmin kuin karsimaan palveluista?
 - Käytiin keskustelu veronkorotuksen mahdollisuudesta ja todettiin vertailukysymyksen haasteet.
- Keskusteltiin käytössä olevista tiedoista. Keskustelussa viitattiin tietopyyntöön, jossa on pyydetty vuoden 2021 tietoja. Kunnan verkkosivuilta löytyy myös vuosien 2022 ja 2023 tilinpäätöstiedot.
- Keskusteltiin kyläkoulujen oppilaiden siirtymisestä yhtenäiskouluun ja ryhmäkokojen arvioista eri vuosien osalta.
- Onko mahdollista toteuttaa kuntalaisia ja kyläläisiä osallistavia ideariihä tässä kohdassa?
 - Mikko Salmela totesi, että aikataulu ei ole tässä kohdassa mahdollinen
- Onko Lopella puolet enemmän erityisopetuksen päätöksiä kuin naapurikunnissa?
 - Erika Kauppi-Nykänen kertoi, että erityisopetus toteutetaan taajamakouluissa ja erityisopetuksen osalta toimitaan lain mukaisesti
- Vaihtoehtoja täytyy miettiä innovatiivisesti myös siltä osin, voidaanko taajamista siirtää oppilaita kyläkouluihin
- Osallistujat toivat esille, että tuntuu raskaalle puolustaa vuodesta toiseen kylän palveluita. Keskustelulta toivotaan tasa-arvoa ja kunnioitusta asukkaita kohtaan.
- Tonttien osalta kunnan tavoitteet saada tontteja myyntiin ei ole saavuttanut maanomistajia
 - Asiasta käytiin keskustelu ja toivottiin kuntaan tietoa myynnissä olevista ja myyntiin tulevista tonteista
- Asukkaiden suuntaan näyttää, että säästöihin liittyviä vaihtoehtoja ja niihin liittyviä laskelmia ei ole tehty tai niistä ei ole annettu tietoa asukkaille
- Lopelle muuttamiseen houkuttelee kaupunkeja halvempi tonttimaa, suvun myötä tullut asunto/tila ja kyläkoulu.
- Länsi-Lopen koulun kustannukset ovat pienimmät verrattuna muihin kouluihin.
- Tilaisuudessa todettiin, että kuntalaiset maksavat verotulojen kautta viranhaltijoiden palkat ja he odottavat, että viranhaltijat tekevät vaihtoehtoisia laskelmia ja esityksiä.

Keskustelun loppuksi

Kunnanjohtaja päätti tilaisuuden 19.54.

Liitteet

Sivistysjohtaja Anne Haakanan esitysmateriaali